

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo poverenia: 281/01
Zo dňa: 25. 01. 2013

Počet výtlačkov: 2
Výtlačok číslo: 1
Počet strán: 21
Počet príloh: 0

PROTOKOL

o výsledku kontroly

Kontrola dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami a nakladaní s majetkom vrátane kontroly plnenia opatrení z predchádzajúcej kontroly v meste, ktoré je sídlom okresu.

Mesto Gelnica

**Protokol
o výsledku kontroly**

Podľa poverenia predsedu NKÚ SR č. 281/01 z/zo 25. 01. 2013 vykonali:

Ing. Miroslav Ferko, vedúci kontrolnej skupiny
Ing. Tatiana Immerová, členka kontrolnej skupiny

kontrolu dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami a nakladaní s majetkom vrátane kontroly plnenia opatrení z predchádzajúcej kontroly v meste, ktoré je sídlom okresu. Účelom kontroly bolo preveriť súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi pri hospodárení s verejnými prostriedkami a nakladaní s majetkom mesta, vrátane preverenia a vyhodnotenia plnenia opatrení prijatých na základe výsledkov predošlých kontrol. Účelom bolo tiež preveriť financovanie základných škôl v členení na kapitálové výdavky a bežné výdavky s osobitným zreteľom na mzdové prostriedky.

Kontrola bola vykonaná v čase od 11.02.2013 do 19.04.2013 v meste Gelnica, Banícke námestie 4, 056 01 Gelnica, IČO 00329061 za kontrolované obdobie 2012.

Predmetom bola kontrola dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami a majetkom mesta, kontrola rozpočtu mesta, kontrola plnenia prijatých opatrení a preverenie účinnosti vnútorného kontrolného systému.

Mesto Gelnica (ďalej len „mesto“) je samostatným samosprávnym územným celkom Slovenskej republiky, združuje občanov, ktorí majú na jeho území trvalý pobyt. Je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom a svojím štatútom samostatne hospodári s vlastným majetkom, vlastnými príjmami a s majetkom vo vlastníctve štátu, ktorý mu je zverený. Územie mesta je územný celok, ktorý tvorí jedno katastrálne územie. K 31.12.2012 evidovalo 6 232 obyvateľov.

V kontrolovanom období boli v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta tri rozpočtové organizácie a jedna príspevková organizácia s právnou subjektivitou a štyri organizácie bez právnej subjektivity. V zakladateľskej pôsobnosti mesta boli dve spoločnosti s ručením obmedzeným so 100 % majetkovým podielom.

Zhrnutie

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky (ďalej len „NKÚ SR“) v pláne kontrolnej činnosti na rok 2013 sa zamerlal na kontrolu dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami a nakladaní s majetkom vrátane kontroly plnenia opatrení z predchádzajúcej kontroly v okresných mestách. Kontrolná akcia bola zaradená do trojročného plánu kontrolnej činnosti NKÚ SR, pričom jednou z jeho nosných tém bola efektívna verejná správa. Dôležitosť preverovanej oblasti podčiarkoval objem finančných prostriedkov a majetku, s ktorým okresné mestá hospodária, ako aj záujem občanov o získanie objektívnych a dôveryhodných informácií pri nakladaní s verejnými prostriedkami.

Kontrolou boli zistené viaceré porušenia zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“) a zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy“), keď mesto nekontrolovalo hospodárenie s rozpočtovými prostriedkami a nevykonalo zmeny v rozpočte, z dôvodu čerpania výdavkov, ktoré neboli ku dňu ich čerpania schválené v rozpočte mesta.

V rozpore s § 16 ods. 2 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, postupovalo mesto pri usporiadaní finančných vzťahov k právnickým osobám, keď zaúčtovalo do svojho účtovníctva použitie poskytnutých nenávratných príspevkov bez predloženia, resp. zdokladovania účelu použitia. Ďalej porušilo § 19 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, keď uhradilo z rozpočtu mesta výdavky na reprezentačné a propagačné účely v sume 5 379,29 eur, bez preukázania účelu použitia týchto výdavkov príslušnými dokladmi v zmysle § 32 a § 8 ods. 4 zákona o účtovníctve a tiež tým, že mesto uhradilo výdavky na energetické vstupy za nájomcu z vlastného rozpočtu v celkovej sume 9 442,09 eur konalo nehospodárne, čím porušilo finančnú disciplínu podľa § 31 ods. 1 písm. j) zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

V oblasti rokovaní mestského zastupiteľstva bolo zistené, že v rozpore s § 12 ods. 5 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“) MZ rokovalo a prijalo uznesenia o otázkach zmien rozpočtu, schvaľovania prijatých úverov a schvaľovania platu primátorky, pričom tieto neboli súčasťou schválených programov.

V oblasti účtovníctva bolo zistené, že mesto nevytváralo opravné položky k pohľadávkam resp. ich nevytváralo v správnej výške, taktiež nebolo upravené ocenenie majetku opravnými položkami napriek tomu, že existoval opodstatnený predpoklad zníženia hodnoty majetku pod jeho účtovnú hodnotu, v zmysle § 26 ods. 4 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“) a Opatrenia Ministerstva financií Slovenskej republiky z 8. augusta 2007 č. MF/16786/2007-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky v znení neskorších predpisov (ďalej len „postupy účtovania“). V rozpore so zákonom o účtovníctve evidovalo v účtovníctve majetok, ktorý nebol využívaný v prospech rozvoja obce a jej občanov a nerozhodlo o jeho prebytočnosti, v rozpore s § 3 ods. 1 zákona o účtovníctve nezaradilo dokončené technické zhodnotenie na príslušný majetkový účet v období s ktorým technické zhodnotenie časovo a vecne súviselo, v inventarizácií nebola posúdená

opodstatnenosť zaúčtovania a správnosť ocenenia majetku. Mesto v rozpore s § 76 ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „stavebný zákon“). užívalo stavbu bez udeleného kolaudačného rozhodnutia.

V rozpore s § 9 ods. 1 a 2 a § 9 ods. 1 a 4 zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o verejnom obstarávaní“) v dvoch prípadoch uzatvorilo zmluvy s dodávateľmi služieb na dobu neurčitú, bez verejného obstarávania, čím konalo neehospodárne a porušilo § 31 ods. 1 písm. j) zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy. Počas roka 2012 neboli v štvrtročných intervaloch zverejňované súhrnné správy o realizovaných zákazkách s nízkou hodnotou s cenou vyššou ako 1 000,00 eur v zmysle § 102 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní.

V oblasti nakladania s majetkom mesta bolo zistené, že mesto neprihlásilo pohľadávku v sume 2 956,41 eur do reštrukturalizačného konania v súlade s § 121 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze a reštrukturalizácii“), čím právo vymáhať tento nárok voči dlžníkovi zaniklo. Nesprávnym doručovaním rozhodnutí v celkovej sume 29 692,26 eur nebolo možné začať daňové exekučné konanie podľa § 90 ods. 1 zákona č. 563/2009 o správe daní v znení neskorších predpisov (ďalej len „daňový poriadok“), čím došlo k porušeniu § 3 ods. 1 tohto zákona. Neprávoplatne doručenou písomnosťou nebol uložený miestny poplatok za komunálny odpad v zmysle § 2 ods. 2 zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o miestnych daniach“). Mesto nepostupovalo v súlade s daňovým poriadkom, keď nepostúpilo nedoplatky v sume 2 592,35 eur do dedičského konania, čo nebolo v súlade s § 55 ods. 14 daňového poriadku. Taktiež evidovalo neexistujúce pohľadávky v sume 26 486,11 eur, ktoré zanikli z dôvodu zrušenia spoločnosti, neprihlásenia pohľadávky u likvidátora, resp. neprihlásenia pohľadávky do reštrukturalizačného konania, čo bolo v rozpore s § 84 ods. c) a e) daňového poriadku. Deklarovaním preplatku na dani z nehnuteľností u spoločností vymazaných z obchodného registra v sume 13 918,36 eur nebola evidencia daní vedená verne v zmysle § 4 ods. 2 písm. c) daňového poriadku. Mesto neuplatnilo úrok z omeškania, resp. sankčný úrok za nezaplatenie dane, poplatku, za neodvedenie v ustanovenej lehote alebo výške, čím nepostupovalo v súlade s § 156 ods. 2 daňového poriadku. Povolením splatenia daňového nedoplatku v splátkach bez zabezpečenia dlžnej sumy záložným právom bol porušený § 57 ods. 2 daňového poriadku. Mesto v rozpore s § 7 ods. 2 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o majetku obcí“) si nesplnilo povinnosť používať všetky právne prostriedky na ochranu majetku.

Tým, že mesto v kontrolovanom období zabezpečovalo výkon správy nehnuteľností určených na prenájom obchodnou spoločnosťou postupovalo v rozpore s § 6 ods. 1 zákona o majetku obcí.

Odporúčania na riešenie zistených nedostatkov:

1. Priebežne kontrolovať hospodárenie s rozpočtovými prostriedkami, z dôvodu čerpania výdavkov a vykonávať zmeny rozpočtu rozpočtovým opatrením.
2. Zapracovať do zmlúv o poskytovaní nenávratného finančného príspevku sankčné postihy.
3. Pri doručovaní uvádzať na doručenke číslo platobného výmeru, ktorý je predmetom doručovania.

1. Rozpočet mesta a výsledky rozpočtového hospodárenia

1.1 Zostavenie, schvaľovací proces, zmeny rozpočtu, plnenie rozpočtu

Základným nástrojom finančného hospodárenia mesta v príslušnom rozpočtovom roku bol rozpočet mesta, ktorým sa riadilo financovanie úloh a funkcií mesta. Rozpočet bol zostavený na obdobie rokov 2012 – 2014. V rozpočte mesta sa uplatňovala rozpočtová klasifikácia v súlade s osobitným predpisom. Rozpočet mesta na rok 2012 bol zostavený v súlade so zákonom o obecnom zriadení a schválený Uznesením Mestského zastupiteľstva (ďalej len „MZ“) č. 238 dňa 27.12.2011. Bol zverejnený spôsobom obvyklým, pri dodržaní zákonnej pätnásť dňovej lehoty zverejnenia.

Bežný rozpočet bol schválený v príjmoch vo výške 3 254 688,00 eur a vo výdavkoch vo výške 3 220 925,00 eur. Najväčší podiel na daňových príjmoch mesta v roku 2012 bol predpokladaný u podielových daní (88,5 %). Plánované príjmy jednotlivých miestnych daní boli zhruba na úrovni roku 2011. Očakávaný vyšší príjem z prenájmov majetku mesta mal za následok zvýšenie nedaňových príjmov v porovnaní s rokom 2011. Rozpočet v časti bežných výdavkov zahŕňal mzdové výdavky vrátane povinných odvodov v sume 812 057,00 eur a prevádzkové výdavky vrátane celkových bežných výdavkov základnej školy (ďalej len „ZŠ“) a základnej umeleckej školy v sume 2 408 868,00 eur.

Kapitálový rozpočet bol schválený v príjmovej časti vo výške 5 886 682,00 eur a vo výdavkovej časti vo výške 5 759 483,00 eur. V oblasti kapitálových príjmov sa v návrhu rozpočtu rátalo s odpredajom prebytočného majetku mesta. Implementácia štyroch projektov spolufinancovaných európskou úniou (ďalej len „EÚ“) znamenala pre mesto plánovaný príjem vo výške 5 351 753,00 eur. V rámci kapitálových výdavkov bolo cca 98 % plánovaných na realizáciu projektov financovaných z EÚ fondov.

Finančné operácie predstavovali plánované výdavky na splátky úverov v zmysle platných úverových zmlúv vo výške 140 962,00 eur, príjmy v kontrolovanom období neboli rozpočtované.

Celková čiastka v príjmovej časti rozpočtu predstavovala 9 121 370,00 eur a vo výdavkovej časti rozpočtu 9 121 370,00 eur. Rozpočet mesta bol schválený ako vyrovnaný.

V priebehu roka bol rozpočet mesta upravený piatimi rozpočtovými opatreniami. Mesto viedlo operatívnu evidenciu o všetkých rozpočtových opatreniach vykonaných v priebehu rozpočtového roka.

Bežný rozpočet po zapracovaní týchto zmien predstavoval čiastku v príjmoch 3 337 564,00 eur a vo výdavkoch 3 238 564,00 eur. Kapitálový rozpočet bol upravený v príjmovej časti na 1 282 401 eur a vo výdavkovej časti na 1 972 087,00 eur. Príjmová časť finančných operácií bola upravená na 698 454,00 eur, výdavková časť finančných operácií v sume 107 768,00 eur. Celková čiastka upraveného rozpočtu v príjmoch i výdavkoch predstavovala 5 318 419,00 eur. Schodok kapitálového rozpočtu bol krytý prebytkom bežného rozpočtu a návratnými zdrojmi financovania.

Kontrolou plnenia rozpočtu bolo zistené, že mesto v priebehu roka nekontrolovalo hospodárenie s rozpočtovými prostriedkami a nevykonalo zmeny v rozpočte, z dôvodu čerpania výdavkov, ktoré neboli ku dňu ich čerpania schválené v rozpočte mesta, čím postupovalo v rozpore s § 12 ods. 2 a 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

samosprávy. Čerpaním, resp. použitím jednotlivých položiek nad rámec schváleného resp. upraveného rozpočtu bez vykonania zmeny rozpočtu rozpočtovým opatrením, kontrolovaný subjekt nepostupoval v zmysle § 13 ods. 2 a § 14 ods. 2 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

V zmysle § 4 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy rozpočet mesta obsahoval zámery a ciele, ktoré mesto plánovalo realizovať z výdavkov rozpočtu mesta. Viacročný rozpočet na rok 2012 – 2014 bol zostavený v rovnakom členení, v akom bol zostavený rozpočet mesta na kontrolovaný rozpočtový rok. Programový rozpočet mesta bol zložený zo 14 programov. Kontrolovaný subjekt vykonal monitorovanie v zmysle § 12 ods. 2 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Prehľad o plnení rozpočtu mesta za rok 2012 (FIN 1-04)

Tabuľka č. 1

v eur

Ukazovateľ	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	% plnenia
Príjmy spolu	9 121 370	5 318 419	5 620 839	106
V tom: bežné príjmy	3 254 688	3 337 564	3 353 482	100
kapitálové príjmy	5 866 682	1 282 401	1 547 558	121
príjmové finančné operácie	0	698 454	719 799	103
Výdavky spolu	9 121 370	5 318 419	5 397 533	101
V tom: bežné výdavky	3 220 925	3 238 564	3 126 630	97
kapitálové výdavky	5 759 483	1 972 087	1 943 520	99
výdavkové finančné operácie	140 962	107 768	327 383	304
Hospodársky výsledok (prebytok + / schodok-), vrátane finančných operácií	0	0	+ 223 306	X
Bežný rozpočet (+, -)	+ 33 763	+ 99 000	+ 226 852	X
Kapitálový rozpočet (+, -)	- 107 199	- 689 686	- 395 962	X
Finančné operácie (+, -)	- 140 962	+ 590 686	+ 392 416	X
Hospodársky výsledok (prebytok + / schodok-), po vylúčení finančných operácií:	- 73 436	- 590 686	- 169 110	X

Kontrolou bolo zistené, že MZ v štyroch prípadoch rokovalo a schválilo body, ktoré neboli súčasťou schválených programov. Na rokovaníach MZ konaných 30.05.2012 a 10.10.2012 rokovalo o prijatí úverov, ktoré uzneseniami č. 61, 62 a 143 schválilo v celkovej výške 679 180,44 eur. Ďalej na rokovaníach MZ konaných 13.06.2012, 10.10.2012 a 12.12.2012 došlo k schváleniu zmien rozpočtu. Uznesením č. 56 z 25.04.2012 schválilo s účinnosťou od 01.01.2012 plat primátorky mesta v zmysle zákona č. 253/1994 Z. z. o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest v znení neskorších predpisov, vo výške 1840,00 eur a zvýšenie uvedeného platu o 10%, t.j. o 184,00 eur. Návrh programu rokovania MZ neobsahoval informáciu, že na uvedenom zasadnutí sa bude rokovať o plate primátorky mesta. Uvedený bod rokovania nebol doplnený do návrhu programu pred jeho schválením na začiatku riadneho zasadnutia.

Tým, že MZ rokovalo o vyššie uvedených bodoch, ktoré neboli súčasťou schválených programov zasadnutí MZ, nepostupovalo v súlade s § 12 ods. 5 zákona o obecnom zriadení.

Povinnosť stanovená mestom v Čl. V. ods. 2) Rokovacieho poriadku MZ v Gelnici, podľa ktorého návrh programu rokovania MZ sa oznamuje a zverejňuje na úradných tabuliach mesta, prostredníctvom informačných prostriedkov mesta aspoň 24 hodín pred mimoriadnym zasadnutím bola v rozpore s § 12 ods. 4 zákona o obecnom zriadení, pretože bola uložená nad rámec zákona o obecnom zriadení.

Prehľad o ukazovateľoch dlhu mesta za roky 2011 - 2012

Ukazovateľ	Obdobie		Index 2012/2011
	k 31.12.2011	k 31.12.2012	
Celkový dlh mesta v € (§ 17 ods. 7 zákona č. 583/2004 Z. z.)	940.759,74	1.281.226,33	1,36
Suma ročných splátok návratných zdrojov financovania v eur (kategória 650 a 820)	255.745,97	300.807,34	1,18
Skutočné bežné príjmy za predchádzajúci rok v € (k 31.12.2010 a k 31.12.2011)	3.733.713,13	3.238.169,56	0,87
Ukazovatele dlhu v %:			
a) § 17 ods. 6 písm. a) zákona č. 583/2004 Z. z.	25,2	39,6	1,57
b) § 17 ods. 6 písm. b) zákona č. 583/2004 Z. z.	6,8	9,3	1,37
Dlh mesta spolu (FIN 6 – 01)	2.129.959	2.428.527	1,14
Počet obyvateľov k 31.12.	6.232	6.267	1,01
Dlh mesta na 1 obyvateľa v eur	341,8	387,5	1,13

Celková suma dlhu mesta Gelnica k 31.12.2012 vo výške 1 281 226,33 eur predstavovala 39,6 % skutočne dosiahnutých bežných príjmov mesta, t.j. bola nižšia, ako zákonom stanovená hranica 60 %. Suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov v roku 2012 vo výške 300 807,34 eur predstavovala 9,3 % skutočne dosiahnutých bežných príjmov mesta, t.j. bola nižšia ako zákonom stanovená hranica 25 %.

2. Dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami

2.1 Správnosť financovania, oprávnenosť a opodstatnenosť pri hospodárení s finančnými prostriedkami

V oblasti kapitálových výdavkov za obdobie roku 2012 v rámci kontroly súladu vybraných výdavkov so všeobecne záväznými predpismi so zameraním na správnosť, oprávnenosť a opodstatnenosť, bolo zo štyroch implementovaných projektov spolufinancovaných EÚ prekontrolované zaradenie technického zhodnotenia majetku týkajúce sa dvoch projektov v celkovej sume 1 169 770,50 eur.

V oblasti bežných výdavkov za obdobie roku 2012 boli prekontrolované tri projekty týkajúce sa kultúrnych aktivít mesta na financovanie ktorých boli poskytnuté finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu prostredníctvom Ministerstva kultúry SR a rozpočtu Košického samosprávneho kraja. V rámci bežných výdavkov bola tiež prekontrolovaná vybraná vzorka dodávateľských faktúr, pri ktorých bola preverená správnosť uplatnenia

rozpočtovej klasifikácie, použitia verejných prostriedkov na účely v súlade s osobitnými predpismi, správnosť poskytovania preddavkov, správnosť účtovania prípadov do obdobia, s ktorými vecne a časovo súviseli, ako aj to, či účtovné prípady boli doložené účtovnými dokladmi.

Kontrolou správnosti účtovania účtovných prípadov bolo zistené, že mesto v dvoch prípadoch účtovania predplatného na rok 2013 v sume 197,60 eur zaúčtovalo faktúry do účtovného obdobia roku 2012, s ktorým časovo a vecne nesúviseli, čím konalo v rozpore s § 3 písm. b) postupov účtovania, podľa ktorých účtovným prípadom ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka je účtovanie skutočností týkajúcich sa ich stavu ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka a ktoré účtovná jednotka zistila do dňa zostavenia účtovnej závierky. Zároveň konalo v rozpore s § 3 ods. 1 a 2 zákona o účtovníctve.

Mesto v rozpočte na rok 2012 malo schválené prostriedky na reprezentačné a propagačné účely v celkovej sume 10 000,00 eur. Kontrolou výdavkov vynakladaných na reprezentačné a propagačné účely bolo zistené, že v 32 prípadoch v celkovej sume 5 379,29 eur mesto nepreukázalo príslušnými dokladmi účel použitia týchto výdavkov, keď zúčtovanie výdavkov na občerstvenie a pohostenie neobsahovalo zoznam účastníkov a príležitosť pri ktorej boli poskytnuté, rozpis konzumácie, pri poskytnutých daroch nebolo preukázane komu a pri akej príležitosti boli poskytnuté, pri deklarovaní propagačných účelov nebol preukázaný význam poskytnutia pre mesto, čím účtovné doklady neboli preukázateľné podľa § 32 a § 8 ods. 4 zákona o účtovníctve.

Vo vyššie uvedených prípadoch mesto konalo nehospodárne, postupovalo v rozpore s § 19 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, čím došlo k porušeniu finančnú disciplínu podľa § 31 ods. 1 písm. j) zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

V rámci bežných výdavkov bolo preverené poskytovanie dotácií mestom v zmysle § 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Mesto počas roka 2012 poskytovalo dotácie právnickým osobám v zmysle platného VZN mesta č. 54 o poskytovaní dotácií (ďalej len „VZN o poskytovaní dotácií“).

Zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy umožňoval poskytovanie účelových finančných prostriedkov z rozpočtu obce, avšak poskytovanie prostriedkov sa viazalo na limitovanie dlhu obce. Kontrolou bolo zistené, že mesto v kontrolovanom období pristúpilo k poskytovaniu dotácií v zmysle § 7 ods. 4 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a to napriek skutočnosti, že došlo k zvýšeniu dlhu mesta z 25,2% na 39,6%. Poskytnutie dotácií na podporu všeobecne prospešných služieb v čase pretrvávajúcich finančných problémov mesta nebolo v súlade s § 7 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v spojení s § 3 ods. 3 VZN o poskytovaní dotácií.

Mesto ako subjekt verejnej správy a poskytovateľ príspevku v zmysle § 16 ods. 2 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy malo povinnosť usporiadať svoje hospodárenie vrátane finančných vzťahov k právnickým osobám, ktorým poskytlo prostriedky svojho rozpočtu. Mesto postupovalo v rozpore s citovaným ustanovením zákona, keď zaúčtovalo do svojho účtovníctva použitie schválených a poskytnutých príspevkov bez predloženia, resp. zdokladovania účelu použitia dotácie. Uvedeným postupom mesto tiež porušilo čl. 3 ods. 4 VZN o poskytovaní dotácií.

VZN o poskytovaní dotácii v § 4 ods. 1 deklarovalo možnosť poskytnúť dotáciu na základe žiadosti alebo z vlastného podnetu a túto viazalo na povinnosť splnenia podmienky

predloženia správy o vyúčtovaní dotácie v predchádzajúcom roku. V dvoch prípadoch bola mestom poskytnutá dotácia z vlastného podnetu a v štyroch prípadoch na základe žiadosti. V uvedených prípadoch mesto pri poskytovaní dotácií nepreverovalo splnenie podmienky predloženia správy o vyúčtovaní dotácie v predchádzajúcom roku, čím nepostupovalo v súlade s § 4 ods. 1 VZN o poskytovaní dotácií.

Žiadosti predložené žiadateľmi o poskytnutie finančného príspevku neobsahovali náležitosti podľa § 4 ods. 3 VZN o poskytovaní dotácií, keď v nich neboli uvedené náležitosti ako právna forma žiadateľa, identifikačné číslo žiadateľa, čestné vyhlásenie žiadateľa o tom, že má vysporiadané finančné vzťahy s mestom, daňovým úradom a poisťovňami, čestné vyhlásenie, že nie je v likvidácii, nie je voči nemu vedené konkurzné konanie a bankové spojenie žiadateľa.

Kontrolou poskytnutých dotácií z rozpočtu mesta v celkovej sume 46 813 eur počas roka 2012 bolo ďalej zistené, že:

- a) v zmluvách o nenávratnom finančnom príspevku nebola dojednaná sankcia za porušenie, resp. nesplnenie zmluvných podmienok, čo nebolo v súlade s § 4 ods. 6 VZN o poskytovaní dotácií;
- b) z dôvodu nepredloženia vyúčtovania v stanovenom termíne nebola splnená povinnosť podľa § 5 ods. 6 písm. a) VZN o poskytovaní dotácií t.j. vrátiť dotáciu najneskôr do konca príslušného rozpočtového roka;
- c) v troch prípadoch došlo k porušeniu § 5 ods. 6 písm. b) VZN o poskytovaní dotácií z dôvodu, že poskytnuté prostriedky neboli použité na stanovený účel dohodnutý v Zmluvách o nenávratnom finančnom príspevku:
 - služba občanom (prevádzka detského vleku) v celkovej sume dotácie 513 eur nebola poskytnutá;
 - nenávratný finančný príspevok v sume 500 eur bol použitý na úhradu záväzku za služby poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku,
 - finančný príspevok v sume 9 466 eur bol použitý v rozpore s platnou zmluvou o poskytnutí nenávratného finančného príspevku pre športový klub.

2.2 Preverenie správnosti vedenia účtovníctva a zostavenia účtovnej závierky

Mesto malo vypracovanú riadnu účtovnú závierku, zostavenú k 31. decembru 2012. Súčasti účtovnej závierky, t.j. Súvaha, Výkaz ziskov a strát a Poznámky obsahovali prehľad významných účtovných zásad a účtovných metód a ďalšie vysvetľujúce informácie. Mesto v čase výkonu kontroly nemalo overenú účtovnú závierku obce.

Účtovná závierka mesta v časti Súvaha, Výkaz ziskov a strát a Poznámky neobsahovala všeobecnú náležitosť podľa § 17 ods. 2 písm. a) zákona o účtovníctve, keď neobsahovala správny názov subjektu verejnej správy a PSČ podľa Potvrdenia o pridelení identifikačného čísla a identifikácii v Štatistickom registri z 02.12.2002.

Mesto v Poznámkach z 25.01.2013 prehlásilo, že uplatňuje zásadu opatrnosti – prechodné zníženie hodnoty pohľadávok vytvorením opravnej položky k pohľadávkam, pri ktorých je riziko, že ich dlžník úplne alebo čiastočne nezaplatí, ak od splatnosti pohľadávky uplynula doba dlhšia ako 365, 720 resp. 1080 dní.

Kontrolou bolo zistené, že mesto k pohľadávkam nevytváralo opravné položky resp. ich nevytváralo v správnej výške. Mesto evidovalo vo svojom účtovníctve dubiozne

pohľadávky, ktoré z dôvodu nedodržania všeobecne záväzných právnych predpisov neboli exekučným titulom, t.j. neboli vymáhateľné a tým vymožitelné. Ďalej evidovalo pohľadávky neexistujúcich spoločností, pohľadávky po pozostalých, ktoré neprihlásilo do dedičského konania, pohľadávky spoločnosti v reštrukturalizácii, resp. likvidácii, kde nebola zo strany splnená zákonná povinnosť uplatnenia si nároku prihlásením do konania. Kontrolovaný subjekt mal v tejto položke nadhodnotené aktíva.

Tieto informácie menili významným spôsobom pohľad na finančnú situáciu účtovnej jednotky a preto bolo potrebné uviesť ich v Poznámkach mesta podľa § 18 ods. 5 zákona o účtovníctve, čo nebolo v súlade § 26 ods. 3 a 4 zákona o účtovníctve a § 15 ods. 6 postupov účtovania.

2.3 Dodržiavanie zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Kontrolou boli preverené postupy verejného obstarávania pri jednej podprahovej zákazke na obstaranie dodávateľa zemného plynu, troch zákaziek s nízkou hodnotou na realizáciu projektov a dvoch prípadov obstarania služieb.

Kontrolou bolo zistené, že mesto v dvoch prípadoch vybralo poskytovateľa služieb bez použitia postupov verejného obstarávania. Mesto v roku 2007 uzatvorilo Zmluvu o poskytovaní právnej pomoci na dobu neurčitú. Za poskytované právne služby bola dohodnutá paušálna odmena. Počas rok 2012 bolo uhradených 6 960,00 eur, pričom faktúry neobsahovali informácie o vykonaných úkonoch, čo nebolo v súlade s § 8 ods. 4 a § 32 ods. 1 písm. a) a b) zákona o účtovníctve.

Ďalej v roku 2010 bola uzatvorená zmluva o zabezpečení poskytovania stravovania pre zamestnancov, na základe cenovej ponuky dodávateľa a to na dobu neurčitú. Za obdobie roka 2012 dodávateľ za poskytnuté služby fakturoval sumu 38 910,00 eur.

Mesto tým, že obstaralo zákazku na poskytovanie právnej pomoci bez použitia postupov verejného obstarávania konalo v rozpore s § 9 ods. 1 a 2 zákona o verejnom obstarávaní a taktiež bez použitia postupov verejného obstarávania obstaralo zákazku, predmetom ktorej bolo zabezpečenie stravovania pre zamestnancov, čo bolo v rozpore § 9 ods. 1 a 4 zákona o verejnom obstarávaní. Uzatvorenie zmlúv na vyššie uvedené služby na dobu neurčitú bolo v rozpore s § 4 ods. 5 zákona o verejnom obstarávaní, podľa ktorého finančný limit predpokladanej hodnoty zákazky sa stanovoval na rok alebo na dobu platnosti zmluvy. Mesto tým, že na obstaranie zákazky nepoužilo postupy verejného obstarávania konalo ne hospodárne a porušil § 31 ods. 1 písm. j) zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Ďalej bolo zistené, že počas roka 2012 si mesto nesplnilo povinnosť zverejňovať v štvrtročných intervaloch súhrnné správy o realizovaných zákazkách s nízkou hodnotou s cenou vyššou ako 1 000,00 eur, čo bolo v rozpore s § 102 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní.

2.4 Preverenie financovania základných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta

Mesto počas roka 2012 financovalo jednu ZŠ – rozpočtovú organizáciu v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta. V tejto oblasti bolo vykonané 100% testovanie.

Na základe uznesenia MZ č. 237 zo dňa 27.12.2011 bol ZŠ schválený rozpočet v rámci programu 8 – Vzdelávanie v celkovej sume 973 287,00 eur a listom č. 12/L/12-Lá zo 16.01.2012 rozpisovaný ZŠ.

Rozpis rozpočtu vychádzal zo schváleného rozpočtu v MZ a nebol upravovaný na základe oznámení Krajský školský úrad v Košiciach (ďalej len “KŠÚ”) a ÚPSVaR v Spišskej Novej Vsi o finančných prostriedkoch na prenesené kompetencie.

Mesto nepostupovalo v súlade s § 14 ods. 2 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, keď počas roka 2012 neupravovalo rozpočet Programu 8 – Vzdelávanie, o prostriedky ŠR oznámené v priebehu roka 2012.

Mesto obdržalo počas roka 2012 finančné prostriedky na financovanie prenesených kompetencií zo ŠR v celkovej sume 818 606,60 eur. Z toho normatívne prostriedky v sume 790 005,00 eur a nenormatívne v sume 28 601,60 eur. Na financovanie školského klubu obdržalo mesto zo ŠR normatívne prostriedky v sume 864,20 eur. Celkom tak mesto obdržalo počas roka 2012 finančné prostriedky na financovanie prenesených kompetencií zo ŠR v celkovej sume 819 400,81 eur a nevyčerpané prostriedky z roku 2011 zdroj 131 b v sume 1 930,01 eur (z toho normatívne v sume 1 478,00 eur a nenormatívne v sume 452,01 eur). Z vlastných zdrojov, bolo v rozpočte schválených 10 610,00 eur.

Celkové čerpanie prostriedkov z kategórie bežných výdavkov na funkčnej klasifikácii 09121 za rok 2012 predstavovalo sumu 821 808,16 eur. Z toho prostriedky zo ŠR sumu 812 104,87 eur. Nevyčerpané prostriedky za rok 2012 predstavovali sumu 6 501,73 eur. Z ďalších zdrojov 41 bolo čerpaných 7 773,28 eur a nevyčerpané prostriedky z roku 2011 v sume 1 930,01 eur.

Kapitálové výdavky boli rozpočtované z vlastných zdrojov 41 v sume 5 500,00 eur, avšak rozpočtovým opatrením došlo k ich zníženiu na nulu. Počas roka 2012 neboli čerpané.

Čerpanie výdavkov na mzdy a poistné predstavovalo sumu 656 418,43 eur, z toho normatívnych 649 481,00 eur.

Zriaďovateľ previedol ZŠ finančné prostriedky zo ŠR v 100% výške. Termín na rozpis finančných prostriedkov pre ZŠ, ako aj termín pre oznámenie rozpisu na KŠÚ boli dodržané. Oznámenie o počte detí alebo žiakov škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta podľa stavu k 15. septembru začínajúceho školského roka a ďalšie údaje potrebné na rozpis finančných prostriedkov z kapitoly ministerstva pre školy KŠÚ bolo odoslané v termíne a to 25.09.2012. Súhrnná správa o hospodárení za predchádzajúci kalendárny rok (rok 2012) za školy a školské zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta bola vyhotovená 08.04.2013.

3. Nakladanie s majetkom mesta

3.1 Správnosť a úplnosť evidencie majetku a záväzkov vrátane inventarizácie majetku a záväzkov

Kontrolou správnosti evidencie majetku a jeho ocenenia bolo zistené, že mesto k 31.12.2012 evidovalo na účte 042 – Obstaranie dlhodobého majetku, majetok v hodnote 6 438 352,91 eur. Na účte 042 boli evidované investície u ktorých nedošlo k zmene stavu viac ako jeden rok. Jednalo sa o investície v celkovej sume 5 221 932,93 eur.

Mesto v dvoch prípadoch nezrealizovalo plánované investície na základe vypracovaných projektových dokumentácií, ale pristúpilo k iným technickým riešeniam, čím sa tieto projektové dokumentácie stali nerealizovateľné a bolo možné ich považovať za zmarené investície. Jednalo sa o PD - Havária teplovodného rozvodu v sume 1 264,02 eur a PD - digitalizácia stavebných úprav bývalej kotolne a uholne v sume 768,44 eur, Napriek tomu tieto boli naďalej evidované na účte 042 – Obstaranie dlhodobého majetku, a nebolo rozhodnuté o ich prebytočnosti, čo nebolo v súlade s § 28 ods. ods.1 postupov účtovania a § 4 ods. 2 zákona o účtovníctve.

Na uvedenom účte bola evidovaná aj stavba Spoločenský dom v sume 243 335,33 eur, ktorá bola realizovaná v rokoch 1987 – 1989 a nedošlo k jej ukončeniu. Až na základe uznesenia MZ č. 149 zo 06.11.2012 došlo k schváleniu odpredaja pozemku pod uvedenou stavbou o výmere 6 473 m² dobrovoľnou dražbou. Na stanovenie všeobecnej hodnoty majetku bol vypracovaný znalecký posudok, podľa ktorého bola stanovená všeobecná hodnota v sume 75 000,00 eur.

Mesto vyššie uvedený majetok evidovaný na účte 042 v sume 243 335,33 eur nevyužívalo v prospech rozvoja obce a jej občanov a o jeho prebytočnosti rozhodol až v novembri 2012. Tento postup nebol v súlade s § 7 ods. 1 zákona o majetku obcí, taktiež kontrolovaný subjekt neupravil ocenenie majetku opravnými položkami napriek tomu, že existoval opodstatnený predpoklad zníženia hodnoty majetku pod jeho účtovnú hodnotu, čím nepostupoval podľa § 26 ods. 3 a 4 zákona o účtovníctve a v súlade s § 15 postupov účtovania.

Na uvedenom účte bolo evidované aj realizované technické zhodnotenie hokejového štadióna v sume 1 359 955,77 eur. Jednalo sa o ukončenú I. etapu prestrešenie haly. Realizácia II. Etapy rekonštrukčných prác bola v roku 2009 pozastavená z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov. Kolaudačné rozhodnutie ani povolenie na dočasné užívanie stavby nebolo mestu udelené z dôvodu nevyhovujúceho technického stavu chladiaceho systému a rozvodov, čo malo byť predmetom realizácie II. Etapy rekonštrukčných prác. Mesto resp. nájomca užíval stavbu v rozpore s § 76 ods. 1 stavebného zákona.

Počas roka 2010 mesto zrealizovalo stavebné práce na objekte futbalového štadióna v celkovej sume 8 240,65 eur, ktoré boli zaúčtované na účet 042. Charakter týchto prác si nevyžadoval stavebné povolenie resp. povinnosť ohlásenia stavebnému úradu. Po skončení prác a jeho následnom užívaní, uvedené technické zhodnotenie spĺňalo predpoklady pre uvedenie do užívania a zo strany mesta nedošlo k jeho zaradeniu a zaúčtovaniu na príslušný majetkový účet v období s ktorým časovo a vecne súviselo, čo bolo v rozpore s § 3 ods. 1 zákona o účtovníctve. Táto skutočnosť ovplyvnila aj vykazovanie výšky

úctovných odpisov, keď za obdobie rokov 2011 a 2012 nedošlo k odpisovaniu zo zvýšenej obstarávacej ceny, čo nebolo v súlade s § 7 ods. 1 a § 8 ods. 1 zákona o účtovníctve.

- Bankové úvery

Zadlženosť mesta vyplývajúca z dlhodobých úverov k 31.12.2012 predstavovala sumu 2 428 527,00 eur a výška ročných splátok istiny sumu 323 203,00 eur. Závazky vyplývajúce z prijatých úverov si mesto plnilo načas a v zmluvne stanovenej výške. V priebehu roka 2012 mesto na financovanie projektu Priemyselný park prijalo dva úvery v sume 200 000,00 eur a 279 180,44 eur. Vzhľadom na zadlženosť mesta v stanovisku k finančnej situácii mesta odporučila hlavná kontrolórka splatiť municipálny úver jednorazovou splátkou v sume 200 000,00 eur z výnosu za predaj nehnuteľného majetku mesta uskutočneného v závere roka 2012. Túto skutočnosť obsahoval aj návrh rozpočtu mesta na roky 2013-2015.

- Závazky

Mesto evidovalo k 31.12.2012 v účtovnej evidencii záväzky v celkovej sume 653 762,22 eur. Z toho na účte 321 – Dodávatelia, neuhradené záväzky – dodávateľské faktúry v celkovej sume 532 437,10 eur, čo oproti predchádzajúcemu roku predstavovalo pokles o 459 268,27 eur. Závazky po dobe splatnosti predstavovali sumu 218 360,17 eur a oproti predchádzajúcemu roku poklesli o 4 165,37 eur. Tento záväzok súvisel s implementáciou projektu, ktorý bol spolufinancovaný z prostriedkov EÚ a jeho úhrada bola možná po odsúhlasení žiadostí o platbu a pripísaní finančných prostriedkov na účet. Tieto boli uhradené v mesiaci február roku 2013. V dvoch prípadoch boli záväzky v celkovej sume 52 790,06 eur splácané na základe dohodnutých splátkových kalendárov.

- Inventarizácia

Na základe príkazu primátorky mesta na vykonanie riadnej inventarizácie majetku a záväzkov k 31.12.2012 vydaného 5.10.2012 v zmysle zákona o účtovníctve a zásad hospodárenia s majetkom mesta a smernice o inventarizácii majetku a záväzkov, bola uskutočnená v čase od 08.10.2012 do 25.01.2013 inventarizácia majetku a záväzkov mesta k 31.12.2012. Uvedený príkaz obsahoval menovanie ústrednej inventarizačnej komisie, menovanie čiastkových inventarizačných komisií a postup čiastkových inventarizačných komisií pri vykonávaní a spracovaní výsledkov inventarizácie, harmonogram a predmet inventarizácie.

O priebehu a výsledku inventarizácie bola 15.02.2013 vyhotovená zápisnica ústrednej inventarizačnej komisie, súčasťou ktorej bol súhrnný inventarizačný zápis, ktorý obsahoval porovnanie účtovných stavov so skutočnými stavmi podľa jednotlivých skupín majetku. Inventúrne súpisy a inventarizačné zápisy obsahovali náležitosti uvedené v § 30 ods. 2 a 3 zákona o účtovníctve.

Kontrolou bolo zistené, že mesto pri inventarizácii obstaraného dlhodobého nehnuteľného majetku evidovaného na účte 042-Obstaranie dlhodobého hmotného majetku a pohľadávok z nedaňových a daňových príjmov evidovaných na účte 318-Pohľadávky z nedaňových príjmov obcí a 319-Pohľadávky z daňových príjmov obcí., nevykonalo posúdenie reálnosti ocenenia tohto majetku, (či fyzický stav majetku zodpovedá oceneniu v účtovníctve), čo nebolo v súlade s § 30 ods. 3 písm. b) a c) zákona o účtovníctve. Ďalej bolo zistené, že nedošlo k posúdeniu opodstatnenosti jeho evidovania na tomto účte (v prípade ukončených stavieb, nevyužitelných pohľadávok), čo nebolo v súlade s § 28 ods. 1 postupov účtovania.

3.2 Preverenie hospodárenia s majetkom mesta so zameraním na prevod, prenájom a pohľadávky

Mesto prijalo na zabezpečenie hospodárenia s majetkom mesta, jeho nadobúdanie a prevody, prenechávanie majetku mesta do užívania právnickým a fyzickým osobám, správu majetku mesta, hospodárenie a nakladanie s pohľadávkami a s majetkovými právami mesta, s finančnými prostriedkami mesta, nakladanie s cennými papiermi, predpis Zásady hospodárenia s majetkom mesta schválené uznesením č. 77 z 13.04.2011, účinné od 13.04.2011 do 31.12.2012.

Zásady hospodárenia s majetkom mesta upravovali oblasti stanovené v zmysle § 9 ods. 1 zákona o majetku obcí.

Prevody majetku

Kontrolou boli preverené úbytky majetku počas roka 2012, bolo vykonané 100 % testovanie. Mesto zaznamenalo úbytky dlhodobého hmotného majetku z majetkových účtov triedy 0 v celkovej obstarávacej cene 456 788,27 eur z dôvodu odpredaja majetku, vyradenia nepotrebného a neupotrebitelného majetku a opráv ocenenia majetku. Taktiež boli zaznamenané úbytky neodpisovaného majetku evidovaného na podsúvahovom účte 751 a v OTE v sume 4 487,82 eur z dôvodu vyradenia neupotrebitelného majetku.

Odpredaj nepotrebného nehnuteľného majetku sa uskutočnil formou dobrovoľnej dražby. Jednalo sa o odpredaj objektu Domu služieb v obstarávacej cene 373 547,60 eur a pozemku v sume 10 208,43 eur, súčasťou predaja bol aj hnutelný majetok evidovaný na účte 022 – Samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí, v celkovej obstarávacej cene 41 903,97,73 eur. Formou dobrovoľnej dražby sa uskutočnil aj predaj bytu v obstarávacej cene 2 761,02 eur. Odpredaje boli schválené MZ a na stanovenie všeobecnej hodnoty boli vypracované znalecké posudky.

Ďalej došlo k odpredaju pozemkov užívaných fyzickými osobami na základe žiadostí schválených mestským zastupiteľstvom. Na stanovenie všeobecnej hodnoty boli vypracované znalecké posudky. Jednalo sa o pozemky evidované na účte 031 - Pozemky, v celkovej v sume 57,76 eur. Taktiež došlo k odpredaju nepotrebného hnutelného majetku evidovaného na účte 022 - Samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí, traktor Bielorussia v obstarávacej cene 4 337,78 eur.

Z majetkových účtov došlo na základe návrhov na vyradenie a rozhodnutí primátorky mesta k vyradeniu neupotrebitelného dlhodobého hmotného majetku v obstarávacej cene celkom 23 971,71 eur.

Prenájom majetku

Mesto postupovalo pri určovaní nájomného za prenájom nebytových priestorov vo vlastníctve mesta v zmysle Všeobecne záväzného nariadenia Mesta Gelnica č. 65/2009 o určení sadzieb nájomného za prenájom nebytových priestorov vo vlastníctve Mesta Gelnica, výšky nájomného za užívanie pozemkov vo vlastníctve Mesta Gelnica a o zriadení vecného bremena (ďalej len „VZN č. 65/2009“).

- Nakladanie s majetkom mesta podľa zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov

Mesto uzavrelo Mandátnu zmluvu č. 1/2007 zo dňa 16.4.2007 a Dodatok č. 1 zo dňa 31.12.2010, predmetom ktorej bolo spravovanie nehnuteľností mandanta určených na prenájom. Účelom zmluvy bolo dojednanie podmienok spravovania nehnuteľností mandanta mandatárom v oblasti prenájmu, prevádzky, údržby a opráv, v ekonomickej oblasti za odplatu.

Mesto tým, že v kontrolovanom období zabezpečovalo výkon správy nehnuteľností určených na prenájom obchodnou spoločnosťou postupovalo v rozpore s § 6 ods. 1 zákona o majetku obcí.

Mesto uzatvorilo zmluvu o nájme nebytových priestorov a pozemkov, na prenájom nehnuteľnosti – zimného štadióna, ktorá bola prenajatá na dobu určitú od 01.11.2012 do 31.10.2013. Výška nájmu bola dohodnutá v sume 250,00 eur za rok. Mesto sa v čl. IV zmluvy zaviazalo uhrádzať energetické vstupy a revízie zariadení potrebné k zabezpečeniu prevádzky a funkčnosti štadióna. V predchádzajúcom období si energetické vstupy hradil nájomca na základe poskytnutej dotácie z mesta.

Za obdobie november a december 2012 mesto uhradilo výdavky za elektrickú energiu spojenú s predmetom nájmu v celkovej sume 9 442,09 eur.

Tým, že mesto uhradilo výdavky na energetické vstupy za nájomcu z vlastného rozpočtu v celkovej sume 9 442,09 eur, konalo neehospodárne v rozpore s § 19 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, čím porušilo finančnú disciplínu podľa § 31 ods. 1 písm. j) zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Preverenie správnosti, úplnosti a preukázateľnosti zaúčtovania pohľadávok

Kontrolná skupina preverila významné pohľadávky podľa jednotlivých položiek súvahy v celkovej sume 384 978,93 eur, z ktorých po lehote splatnosti boli pohľadávky v sume 359 379,42 eur.

- Nedaňové pohľadávky

Z predložených dokladov bolo zistené, že mesto pri uplatňovaní majetkových práv u pohľadávok z nedaňových príjmov nepostupovalo v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi.

V šiestich prípadoch u pohľadávok v sume 8 432,12 eur bola daná neplatičom výpoveď z nájmu, avšak z dôvodu, že nájomníkmi boli sociálne slabší občania mesto nepristúpilo k vymáhaniu nedoplatkov za nezaplatený nájom za obdobie rokov 2008 – 2012.

Mesto evidovalo pohľadávku z poplatku za znečisťovanie ovzdušia v sume 60,62 eur voči spoločnosti, ktorá v čase od 22.3. – 13.07.2012 bola v reštrukturalizácii. Túto neprihlásilo do reštrukturalizačného konania, čím právo vymáhať tento nárok voči dlžníkovi zaniklo.

Vo vyššie uvedených prípadoch, ďalej pri pohľadávkach z nedaňových príjmov za nájom a služby v celkovej sume 180 878,33 eur a pri pohľadávke z nedaňových príjmov z poplatku z predaja alkoholických nápojov v sume 79,74 eur bolo zistené, že mesto

k uvedeným pohľadávkam nevytvorilo opravné položky, čím postupovalo v rozpore s § 15 ods. 6 postupov účtovania.

Tým, že neprihlásilo pohľadávku správcovi do 30 dní od povolenia reštrukturalizácie nepostupovalo v súlade s § 121 zákona o konkurze a reštrukturalizácii, čím právo vymáhať tento nárok voči dlžníkovi v zmysle § 120 ods. 1 zaniklo.

Kontrolou postupu mesta v prípade vykazovanej pohľadávky za nájom hnuiteľných vecí v sume 118,97 eur kontrolná skupina zistila nesúlad v Nájomnej zmluve o nájme hnuiteľných vecí, ktorá nadobudla platnosť podpisom dňa 08.11.2012 a účinnosť dňom zverejnenia na webovom sídle mesta dňa 22.11.2012. Predmet nájmu bol daný nájomcovi do užívania dňa 01.11.2012. Pohľadávka za nájom hnuiteľných vecí (od 01.11.2012) bola po lehote splatnosti. Tým, že po uzavretí zmluvy táto nebola bezodkladne zverejnená na webovom sídle povinnej osoby bol porušený § 5a ods. 9 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o slobode informácií“).

- Miestne dane a miestny poplatok

Mesto evidovalo k 31.12.2012 daňové pohľadávky na miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad v celkovej sume 120 941,55 eur. Z tohto dlhu cca 36 % sa týkalo dane z nehnuteľností, cca 63 % miestneho poplatku za komunálny odpad. Dlh za ostatné dane spolu tvorilo zvyšné 1 %.

Mesto evidovalo vo svojom účtovníctve na miestnom poplatku za komunálny odpad daňové pohľadávky z roku 2003 až 2012 v sume 76 644,96 eur.

Preverení postup mesta ako správcu dane pri vymáhaní majetkových práv bolo zistené, že:

- pri daňových pohľadávkach z roku 2003 až 2006 celkom v sume 13 505,82 eur mesto nesprávne doručovalo vyrubené platobné výmery bez zabezpečenia podpisu daňovníka potvrdzujúceho prevzatie, v dôsledku čoho tieto nenadobudli právoplatnosť a vykonateľnosť, nemohli sa stať exekučným titulom a ich vymožiteľnosť bola možná iba na báze dobrovoľnosti;
- pri daňových pohľadávkach v sume 16 186,44 eur z roku 2007 až 2009, bolo realizované osobné doručenie vyrubených platobných výmerov, pričom tieto sa stali nevymožiteľné z dôvodu neuvedenia niektorých skutočností v hromadnom zozname daňovníkov, (čo bolo predmetom doručenia, nebolo uvedené číslo konania, resp. číslo platobného výmeru). Hromadné zoznamy v niektorých prípadoch neobsahovali podpisy resp. podpisy príslušných osôb. Nesprávnym doručovaním predmetné rozhodnutia nenadobudli právoplatnosť a vykonateľnosť, nemohli byť exekučným titulom a ich vymožiteľnosť bola možná iba na báze dobrovoľnosti;
- Z vykazovaných nedoplatkov za roky 2010 až 2012 v sume 46 952,70 eur kontrovaný subjekt pristúpil k ich vymáhaniu len v 5 prípadoch v celkovej sume 2 415 eur.

V daňovom konaní možno ukladať daňovú povinnosť alebo priznávať práva len rozhodnutím. Rozhodnutie je pre adresáta platné, len ak je riadnym spôsobom doručené alebo oznámené. Tým, že mesto v prípadoch za zdaňovacie obdobie 2003 - 2009 písomnosti za miestny poplatok nedoručilo podľa § 17 ods. 1 a 2 zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov v platnom znení (ďalej len „zákon o správe daní“), platobné výmery nenadobudli právoplatnosť a vykonateľnosť.

Porušením § 30 ods. 9 a 10 zákona o správe daní nie je možné začať daňové exekučné konanie podľa § 90 ods. 1 daňového poriadku, čím došlo k porušeniu § 3 ods. 1 daňového poriadku, podľa ktorého v daňovom konaní sa postupuje v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, chránia sa záujmy obcí a dbá sa pritom na zachovávanie práv a právom chránených záujmov daňových subjektov.

Správca dane tým, že nemal právoplatne doručenú písomnosť neuložil miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v zmysle § 2 ods. 2 zákona o miestnych daniach.

Nevytvorením opravných položiek k pohľadávkam na miestnom poplatku za komunálny odpad malo mesto v tejto položke nadhodnotené aktíva, čím postupovalo v rozpore s § 15 ods. 6 postupov účtovania.

- Vymáhanie nedaňových pohľadávok na miestnom poplatku za komunálny odpad

Mesto ako správca dane nevymáhal daňové nedoplatky sám, ale zabezpečil vymáhanie nedoplatkov podľa osobitných predpisov v zmysle § 73 ods. 1 zákona o správe daní a § 88 ods. 2 daňového poriadku. Mesto tak zabezpečilo vymáhanie len v 10 prípadoch v celkovej sume 2 850,35 eur, čo predstavovalo len 3,72 % z celkového objemu vykazovaného nedoplatku mesta na miestnom poplatku za komunálny odpad. U právoplatne doručených platobných výmeroch za rok 2010 až 2012 mesto pristúpilo iba v 5 prípadoch k uplatneniu majetkových práv, čo predstavovalo len 5,14 % objemu deklarovaných pohľadávok.

Mesto tým, že v ostatných prípadoch nezačalo daňové exekučné konanie na podklade exekučného titulu vydaním rozhodnutia o začatí daňového exekučného konania nepostupovalo v súlade s § 90 ods. 1 daňového poriadku.

Mesto v tridsiatich siedmich prípadoch evidovalo nedoplatky na predmetnom poplatku za poplatníkov, ktorí zomreli. Výška nedoplatkov predstavovala sumu 2 592,35 eur. Tieto neboli postúpené do dedičského konania v zmysle § 55 ods. 14 daňového poriadku, podľa ktorého daňová povinnosť, ktorá vznikla pred smrťou fyzickej osoby, prechádza na dediča. Mesto tým, že neprihlásilo pohľadávky do dedičského konania nepostupovalo v súlade s citovaným ustanovením.

- Pohľadávky za daňové príjmy

Mesto vykazovalo celkový dlh na dani z nehnuteľností k 31.12.2012 v sume 43 494,92 eur, čo predstavovalo 36 % podiel z celkových pohľadávok na miestnych daniach a miestnom poplatku. Prevažná časť sa týkala právnických osôb – podnikateľských subjektov (suma vykazovaného dlhu správcom dane zohľadňovala preplatky na predmetnej dani v celkovej výške 14 345,24 eur).

- Fyzické osoby k 31.12.2012 dlhovali mestu celkom 8 139,39 eur. Táto suma zohľadňovala aj evidované preplatky na osobných účtoch daňových subjektov, čím skutočný nedoplatok u fyzických osôb bol v sume 13 082,15 eur. Nedoplatok vyšší ako 100 eur bol evidovaný u 10 fyzických osôb. U dvoch osôb bolo súdnym rozhodnutím zriadené exekučné záložné právo na ich nehnuteľnosti.
- Právnické osoby, t.j. podnikateľské subjekty realizujúce podnikateľskú činnosť na území mesta, dlhovali k 31.12.2012 sumu 30 838,65 eur, pričom aj táto suma zohľadňovala evidované preplatky. Skutočný dlh za právnické osoby dosiahol výšku 44 758,01 eur.

100 % kontrolou postupu uplatňovania majetkových práv mestom u právnických osôb na dani z nehnuteľností bolo zistené že:

- Z celkovej sumy 44 758,01 eur mesto evidovalo neexistujúce pohľadávky v sume 26 486,11 eur ktoré zanikli z dôvodu zrušenia spoločnosti, neprihlásenia pohľadávky u likvidátora, resp. neprihlásenia pohľadávky do reštrukturalizačného konania, čím postupovalo v rozpore s § 84 ods. c) a e) daňového poriadku;
- mesto nepostupovalo v súlade s § 121 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o konkurze a reštrukturalizácii“), keď neprihlásilo pohľadávku v sume 2 895,79 eur správcovi do 30 dní od povolenia reštrukturalizácie, čím právo vymáhať tieto nároky voči dlžníkovi v zmysle § 120 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii zaniklo. Obdobne právo vymáhať nedoplatok v sume 3 199,58 eur zaniklo kontrolovanému subjektu z dôvodu neprihlásenia pohľadávky u likvidátora v zmysle § 73 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka. Uvedenými nesprávnymi postupmi došlo k porušeniu § 3 ods. 1 daňového poriadku, podľa ktorého v daňovom konaní sa postupuje v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, chránia sa záujmy obcí a dbá sa pritom na zachovávanie práv a právom chránených záujmov daňových subjektov;
- správca dane evidoval u štyroch spoločností preplatok v celkovej sume 13 918,36 eur. Dotknuté spoločnosti boli neexistujúce spoločnosti, vymazané z obchodného registra v rokoch 2002 až 2007. Deklarovaním preplatu na dani z nehnuteľností nebola evidencia daní vedená verne, z dôvodu, že daňové subjekty v zmysle § 4 ods. 2 písm. c) daňového poriadku už neboli osobami zúčastnenými na správe daní.

Kontrolou bolo ďalej zistené, že mesto ako správca dane:

- si neuplatnilo úrok z omeškania, resp. sankčný úrok za nezaplatenie dane, poplatku za neodvedenie v ustanovenej lehote alebo v ustanovenej výške, čím nepostupovalo v súlade s § 156 ods. 2 daňového poriadku;
- v siedmych prípadoch z roku 1995 -2001 si uplatnilo opravnú položku k penále v celkovej sume 2 909,05 eur. V dvoch prípadoch subjekt umrel, v dvoch prípadoch bola spoločnosť vymazaná. Mesto postupovalo v rozpore s § 84 ods. c) a § 55 ods. 14 daňového poriadku;
- tým, že Rozhodnutím z 25.06.2012 vyhovel žiadosti o povolenie splátok bez zabezpečenia dlžnej sumy záložným právom alebo niektorým zo spôsobov zabezpečenia záväzkov podľa Občianskeho zákonníka postupovalo v rozpore s § 57 ods. 2 daňového poriadku. Vydané rozhodnutie nebolo v súlade s § 63 ods. 3 pís. c) daňového poriadku, keď obsahovalo nesprávny názov daňového subjektu.

Preverením významných pohľadávok podľa jednotlivých položiek súvahy bolo zistené, že mesto si nesplnilo povinnosť používať všetky právne prostriedky na ochranu majetku, vrátane včasného uplatňovania svojich práv alebo oprávnených záujmov pred príslušnými orgánmi, čím konalo v rozpore § 7 ods. 2 zákona o majetku obcí v spojení s § 10 ods. 1 Zásad hospodárenia s majetkom mesta. Vykazovaním nadhodnotených aktív na jednotlivých položkách majetku bol porušený § 7 ods. 1 a 2 zákona o účtovníctve.

4. Plnenie opatrení z predchádzajúcich kontrol

NKÚ SR na základe poverenia predsedu NKÚ SR vykonal v čase od 15.06.2009 do 07.08.2009 v meste kontrolu plnenia opatrení na odstránenie zistených nedostatkov prijatých na základe kontrol vykonaných v roku 2006 a 2007 v oblasti hospodárenia s verejnými prostriedkami, prostriedkami EÚ a nakladania s majetkom v subjektoch územnej samosprávy.

Kontrola sa týkala opatrení prijatých na základe výsledkov kontroly hospodárenia s finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom miest a obcí v Košickom samosprávnom kraji a bola uskutočnená v čase od 11.09.2006 do 21.11.2006.

Na základe výsledkov uvedených v protokole o výsledku kontroly, bolo v zápisnici o prerokovaní protokolu o výsledku kontroly uložené štatutárnemu orgánu mesta prijať opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov v termíne do 18.12.2006 a predložiť správu o splnení resp. o plnení prijatých opatrení v termíne do 25.05.2007.

Mesto prijalo na základe výsledkov kontroly 13 opatrení na odstránenie zistených nedostatkov. Prijaté opatrenia boli doručené na NKÚ SR 18.12.2006.

V správe o plnení opatrení kontrolovaný subjekt vyhodnotil 12 opatrení ako splnené a jedno opatrenie sa plnilo. Z vykonanej kontroly opatrení bol vyhotovený záznam, v ktorom bolo 12 opatrení vyhodnotených ako splnené a jedno opatrenie plnené priebežne.

5. Vnútorý kontrolný systém

Vnútorý kontrolný systém bol zabezpečovaný mestským zastupiteľstvom, primátorkou mesta, komisiami MZ, hlavnou kontrolórkou a zamestnancami mestského úradu. Na zabezpečenie kontroly v pôsobnosti mesta boli vydané Zásady kontrolnej činnosti z 18.06.2007. Zásady upravovali spôsob a rozsah kontrolnej činnosti v rámci pôsobnosti vyššie uvedených zložiek. Špecifikovali druh kontrolnej činnosti a dokumentáciu vyhotovovanú z vykonaných kontrol, oprávnenia a povinnosti kontrolných orgánov a kontrolovaných subjektov.

Predpoklad na zabezpečenie vzájomnej nezlučiteľnosti a oddelenie rozhodovacích právomocí vedúcich zamestnancov od právomocí zamestnancov zodpovedných za realizáciu finančných operácií a právomocí zamestnancov zodpovedných za vedenie účtovníctva vytváral základný predpis organizácie úradu, organizačný poriadok. Organizačný poriadok obsahoval organizačné členenie, zásady organizačnej štruktúry, pôsobnosť jednotlivých útvarov, zásady riadenia a vzájomné vzťahy medzi útvarmi a zamestnancami. Podrobné rozpracovanie zodpovednosti za realizáciu finančných operácií a schvaľovacie právomoci jednotlivých zamestnancov sú špecifikované v Smernici o obehu účtovných dokladov. Na zabezpečenie výkonu finančnej kontroly v podmienkach mesta, bola 08.12.2004 prijatá Smernica o finančnej kontrole.

Kontrolou predložených dokladov bolo zistené, že predbežnou finančnou kontrolou overovali zodpovední zamestnanci mesta pripravovanú finančnú operáciu. Bez overenia predbežnou finančnou kontrolou nemala byť realizovaná finančná operácia. Kontrolou

vykonávania predbežnej kontroly zodpovednými pracovníkmi mesta bolo v oblasti poskytovania dotácií a v oblasti vynakladania výdavkov na reprezentačné a propagačné účely zistené, že mesto nevykonalo finančnú kontrolu v súlade s § 9 ods. 1 zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v súlade s čl. II ods. 2 smernice o finančnej kontrole.

Následnú finančnú kontrolu vykonávala hlavná kontrolórka mesta. Následnou finančnou kontrolou overovala objektívny stav kontrolných skutočností, ich súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi alebo vnútornými smernicami a nariadeniami so zameraním na dodržiavanie hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti pri hospodárení s verejnými prostriedkami, dodržiavanie podmienok poskytnutia a použitia verejných prostriedkov, vykonanie predbežnej finančnej kontroly, splnenie opatrení prijatých na nápravu nedostatkov zistených finančnou kontrolou a odstránenie ich príčin.

Hlavná kontrolórka predložila odborné stanovisko k návrhu rozpočtu na rok 2012 na zasadnutie MZ, ktoré sa uskutočnilo 27.12.2011.

Plán kontrol na I. polrok 2012 bol predložený na zasadnutie MZ, ktoré sa konalo 15.02.2012. Obsahoval 10 kontrol a bol zverejnený 20.12.2011. Hlavná kontrolórka oboznamovala MZ s výsledkami kontrol po ich ukončení.

Na zasadnutí MZ konanom 13.06.2012 MZ zobralo na vedomie uznesením stanovisko hlavnej kontrolórky mesta k návrhu Záverečného účtu mesta za rok 2011. Na tom istom zasadnutí MZ došlo k schváleniu plánu kontrolnej činnosti hlavnej kontrolórky mesta na II. polrok 2012.

Smernica o finančnej kontrole neobsahovala zmeny tých ustanovení zákona o finančnej kontrole, ktoré boli schválené zákonom č. 69/2012 Z. z. a účinné od 01.03.2012.

Hlavná kontrolórka v roku 2012 vykonala následné kontroly v oblasti plnenia prijatých uznesení, stavu miestnych daní a poplatku za komunálny odpad, kontrolu vybavovania sťažností, hospodárenia GELNICKÝCH LESOV s.r.o., účtovníctva zameraného na transfery a dotácie zo štátneho rozpočtu a EÚ pre mesto, správa o finančnej situácii mesta s dôrazom na návratné zdroje financovania. Hlavná kontrolórka vykonala kontrolu poskytovania dotácií, pričom v správe konštatovala poskytovanie dotácií napriek vzrastajúcej zadlženosti, taktiež konštatovala, že ani jeden prijímateľ nedodržel termín vyúčtovania príspevku a v stanovenom termíne neboli predložené doklady preukazujúce použitie dotácie v súlade so zmluvnými podmienkami. Ďalej boli vykonané kontroly stavu miestnych daní a poplatku za komunálny odpad, kde hlavná kontrolórka odporučila prehodnotiť odpis pohľadávok na miestnych daniach a poplatku za komunálny odpad, ktoré boli nevyhnutné a tiež konštatovala, že hromadné výzvy na úhradu nedoplatkov na miestnych daniach a poplatku za komunálny odpad za prvých deväť mesiacov roka 2012 boli expedované len za daň za psa.

Následné kontroly vykonané hlavnou kontrolórkou mesta v oblasti poskytovania nenávratných finančných príspevkov, v oblasti miestnych daní a poplatkov a v oblasti inventarizácie poukázali na niektoré nedostatky, avšak mesto neprijalo dostatočne účinné opatrenia na ich odstránenie.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Mesto Gelnica malo vytvorené vhodné organizačné, finančné, personálne a materiálne podmienky na výkon kontroly v zmysle zákona o obecnom zriadení. Taktiež formálne kontrolné postupy zabezpečovali vzájomnú nezlučiteľnosť a oddelenie právomocí vedúcich zamestnancov od právomoci zamestnancov zodpovedných za realizáciu finančných operácií a od právomoci zamestnancov zodpovedných za vedenie účtovníctva, čo malo vytvoriť predpoklad efektívneho fungovania kontrolného systému. Na základe skutočností uvedených v tomto protokole možno konštatovať, že vnútorný kontrolný systém vykazuje nedostatky.

Protokol o výsledku kontroly vypracovali dňa: 29.04.2013

Ing. Miroslav Ferko
vedúci kontrolnej skupiny

Ing. Tatiana Immerová
člen kontrolnej skupiny

S obsahom protokolu o výsledku kontroly bol oboznámený dňa: 03.05.2013

Anna Nemčíková
primátorka mesta